

Cel de-al treilea gen al dansului grecesc

Το τρίτο είδος ελληνικού χορού

Alkis Raftis / Άλκης Ράφτης

Nota Traducătoarei:

De la începuturile vieții omenеști pe pămъnt, dansul a fost unul dintre primele mijloace de comunicare, pentru ca, odată cu trecerea timpului, să devină o artă în sine. Indiferent de stilul de dans, fiecare dansator comunică cu cei ce-l privesc, transmitând publicului starea sa de spirit, trăirea lăuntrică, emoția pe care o resimte, prin intermediul mimicii, gesturilor, expresivității sale.

Avem nevoie de lucruri frumoase în viața noastră, iar dansul exprimă cum nu se poate mai bine bucuria de a trăi. Așa că, am ales să dansăm... Mulțumim Președintelui Consiliului Internațional al Dansului (cu sediul la Paris), domnul Alkis Raftis, pentru articolul scris special pentru revista „Elpis” și pentru tinerii dansatori ai Uniunii Elene din România. Să sperăm că mica lecție despre dans a domniei sale va continua.

Angela Bratsou

Σημείωμα της μεταφράστριας:

Από τις αρχές της ανθρώπινης ζωής στη γη, ο χορός υπήρξε ένα από τα πρώτα μέσα επικοινωνίας και με την πάροδο του χρόνου έγινε μια τέχνη. Όποια και αν είναι η χορευτική τεχνοτροπία, κάθε χορευτής επικοινωνεί με αυτούς που τον βλέπουν, μεταδίδοντας στο κοινό τη διάθεσή του, την εσωτερική του εμπειρία, αυτά που αισθάνεται μέσα από τη μίμησή του, τις χειρονομίες του, την εκφραστικότητα του.

Χρειαζόμαστε στη ζωή μας όμορφα πράγματα και ο χορός εκφράζει πολύ καλά τη χαρά της ζωής. Έτσι, επιλέξαμε να χορέψουμε... Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του Διεθνούς Συμβουλίου Χορού (που εδρεύει στο Παρίσι) κ. Άλκη Ράφτη για το ειδικό άρθρο που έγραψε για το περιοδικό Ελπίς και για τους νέους χορευτές της Ένωσης Ελλήνων Ρουμανιάς. Ας ελπίσουμε ότι το μικρό μάθημα χορού του κυρίου Ράφτη θα συνεχιστεί.

Άντζελα Μπράτσου

Τipurile consacrate de dans grecesc sunt două: **dansurile tradiționale** și cele **smirniene**. Dansurile tradiționale sunt o categorie mare, cu câteva mii de dansuri, fiecare dintre ele aparținând doar unei mici regiuni din Grecia. Nu există nici un dans tradițional panhellenic (cu excepția poate a dansului satiric Piperul), toate sunt dansuri specifice din sate. Dimpotrivă, în cea de-a doua categorie există puține dansuri (doar patru: **Hasapiko**, **Zeibekiko**, **Karsilamas**, **Tsiftetelli**), care sunt orășenești și provin de la grecii din Smyrna. Ele se dansează pe cântece rebetice și sunt panhellenice.

În afara Greciei, cele mai cunoscute sunt dansurile din Smyrna pe care le-au lansat filme precum „Niciodată, duminică” și „Alexis Zorbas” și se potrivesc mai mult, ca dansuri orășenești ce sunt. Grecul obișnuit știe să danseze doar două sau trei dansuri din locul său natal, exceptând

Τα καθιερωμένα είδη ελληνικού χορού είναι δύο: **οι παραδοσιακοί χοροί** και **οι σμυρνέικοι**. Οι παραδοσιακοί χοροί είναι μια μεγάλη κατηγορία, με κάπου από χίλιους χορούς που ο καθένας ανήκει μόνο σε μια μικρή περιοχή της Ελλάδας. Δεν υπάρχει κανένας πανελλήνιος παραδοσιακός χορός (εκτός ίσως από τον σκωπτικό χορό Το Πιπέρι) είναι όλοι χοροί χωριών. Αντίθετα στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν ελάχιστοι χοροί (μόνο τέσσερεις: **χασάπικο**, **ζεϊμπέκικο**, **καρσιλαμάς**, **τσιφτετέλι**) που είναι αστικοί και ήρθαν από τους Έλληνες της Σμύρνης. Χορεύονται με τα ρεμπέτικα τραγούδια και είναι πανελλήνιοι.

Εξω από την Ελλάδα είναι πιο γνωστοί οι σμυρνέικοι χοροί που τους διέδωσαν κινηματογραφικές ταινίες όπως το «Ποτέ την Κυριακή» και «Αλέξης Ζορμπάς» και ταιριάζουν περισσότερο σαν αστικοί που είναι. Ο μέσος Έλληνας ξέρει να χορεύει μόνο δυο-τρεις χορούς του τόπου καταγωγής του εκτός αν έχει διατελέσει χορευτής σε φολκλορικό

doar dacă a fost dansator într-un ansamblu popular. Cele mai multe dintre dansurile tradiționale sunt dansuri de grup în formă de cerc, în timp ce cele smirniene se dansează într-un spațiu foarte mic, de câțiva oameni, chiar și de către unul singur la Zeibekiko.

Surpriza pentru cititor este că există o a treia categorie! Sunt puțini cei care știu despre dansul grecesc antic, așa cum puțini sunt cei care au auzit greaca veche. Dar există clase organizate, există ansambluri care dau spectacole, există coregrafi care au studiat anume asta și crează, fiecare cu propriul său stil.

Istoricii știu că antichitatea greacă a fost un model fantastic la începuturile baletului, plasate în jurul anului 1600. Nobilii din acea vreme s-au inspirat de la greci pentru a crea un nou tip de spectacol, care a evoluat până la baletul actual. Caracteristica dansului anticilor este că muzica, cuvântul și mișcarea sunt strâns legate – ceva de acest gen își doreau aristocrații ca să se distreze. Au împrumutat teme din antichitate pentru a obține farmecul acesteia, de vreme ce ei însiși le dansau, dar erau indiferenți față de fidelitatea istorică. Era perioada clasicismului urmat de perioada baletului romantic de pe la 1830, aproximativ.

Treptat, aceste trei arte au devenit autonome. Avem concerte în care logosul și mișcarea sunt absente, avem teatru unde muzica și dansul sunt absente, și avem dansul în care vorbirea lipsește. Acest lucru este perfect acceptabil astăzi, deoarece s-a pierdut trinitatea indivizibilă exprimată de antici cu denumirea de „muzică” (cultivarea darurilor Muzelor). Rareori vedem urme ale trecutului, cum ar fi la tango sau la rembetiko, dar mai ales în musicalul american. Ca și în antichitate, la dansul grecesc tradițional se dansează pe cântec, nu pe muzică – titlul cântecului este dat muzicienilor atunci când se face comanda, nu se spune: cântă-mi un tsamiko, ci se spune: cântă „Itia”.

Prin urmare, baletul romantic s-a îndepărtat

de clasicism, dar când a fost necesar să se reinnoiească în jurul anului 1900, antichitatea greacă a revenit în prim plan. **Isadora Duncan**, pionieră a dansului modern, a studiat cu atenție vasele grecești înainte de a începe. A venit la Atena în 1903 și a încercat să rămână pentru a înființa o școală, dar era prea devreme pentru Grecia. Mulți au imitat-o dansând cu mișcări naturale inspirate din antichitate pentru a crea curentul care ajunge până în ziua de azi cu dansul modern.

Un alt punct istoric l-au reprezentat Festivalurile Delfice din 1927 și 1930 organizate de **Angelos Sikelianos și Eva Palmer**. Renașterea dramei antice a adus renașterea dansului antic pentru părțile de dans. Așa cum limba neogreacă a fost stabilă ca limbă pentru spectacole și nu greaca veche, la fel și în dans a fost abandonată ideea de a reconstrui mișcările din reprezentările de pe vase. Coregrafiile crează în mod liber, uneori inspirați de dansurile tradiționale și, alteori, de la

syγκρότημα. Oi περισσότεροι παραδοσιακοί χοροί είναι ομαδικοί σε σχηματισμό κύκλου, ενώ οι σμυρνέικοι χορεύονται σε πολύ μικρό χώρο από ελάχιστα άτομα, ακόμα κι από ένα στο ζεϊμπέκικο.

Η έκπληξη τώρα για τον αναγνώστη είναι ότι υπάρχει μια τρίτη κατηγορία! Είναι ελάχιστοι αυτοί που γνωρίζουν για τον αρχαίο ελληνικό χορό όπως ελάχιστοι είναι αυτοί που έχουν ακούσει αρχαία ελληνικά. Κι όμως υπάρχουν οργανωμένα μαθήματα, υπάρχουν συγκροτήματα που δίνουν παραστάσεις, υπάρχουν χορογράφοι που έχουν μελετήσει ειδικά και δημιουργούν, η κάθε μία με το δικό της στυλ.

Oi ιστορικοί ξέρουν ότι η ελληνική αρχαιότητα ήταν ένα φανταστικό πρότυπο κατά τις απαρχές του μπαλέτου που τοποθετούνται γύρω στο 1600. Οι ευγενείς της εποχής εκείνης εμπνεύστηκαν από τους Έλληνες για να δημιουργήσουν το νέο είδος θεάματος που εξελίχτηκε

μέχρι το σημερινό μπαλέτο. Χαρακτηριστικό του χορού των αρχαίων είναι ότι λόγος, μουσική και κίνηση είναι στενά συνδεδεμένα – κάτι τέτοιο ήθελαν οι αριστοκράτες για να διασκεδάσουν. Δανείστηκαν θέματα από την αρχαιότητα για να πάρουν την αίγλη της, μια και οι ίδιοι τα χόρευαν, αδιαφόρησαν όμως για την ιστορική πιστότητα. Ήταν η περίοδος του κλασικισμού την οποία ακολούθησε η περίοδος του ρομαντικού μπαλέτου από το 1830 περίπου.

Σταδιακά οι τρεις αυτές τέχνες αυτονομήθηκαν. Έχουμε συναυλίες όπου απουσιάζουν ο λόγος και η κίνηση, έχουμε θέατρο όπου απουσιάζει η μουσική και ο χορός, κι έχουμε χορό όπου απουσιάζει ο λόγος. Αυτό είναι σήμερα απόλυτα αποδεκτό γιατί χάθηκε η αδιαίρετη τριάδα που εξέφραζαν οι αρχαίοι με τον όρο «μουσική» (καλλιέργεια των δώρων των Μουσών). Σπάνια βλέπουμε ίχνη του παρελθόντος, όπως στο τάνγκο ή στο ρεμπέτικο, αλλά

κυρίως στο αμερικανικό μιούζικαλ. Όπως και στην αρχαιότητα, στον ελληνικό παραδοσιακό χορό χορεύει κανείς το τραγούδι, όχι τη μουσική - τον τίτλο του τραγουδιού δίνει στους οργανοπαίχτες όταν κάνει παραγγελιά, δεν λέει: Παίξε μου ένα τσάμικο, αλλά λέει: Παίξε την «Itia».

Το ρομαντικό

μπαλέτο λοιπόν απομακρύνθηκε από τον κλασικισμό, όταν όμως χρειάστηκε ανανέωση γύρω στα 1900 ήρθε πάλι η ελληνική αρχαιότητα στο προσκήνιο. Η **Καντόρα Ντάνκαν**, πρωτοπόρος του μοντέρνου χορού, μελέτησε προσεκτικά τα ελληνικά αγγεία πριν ξεκινήσει. Ήρθε στην Αθήνα το 1903 και προσπάθησε να μείνει για να ιδρύσει σχολή, ήταν όμως πολύ νωρίς για την Ελλάδα. Πολλές την μιμήθηκαν χορεύοντας με φυσικές κινήσεις εμπνευσμένες από την αρχαιότητα ώστε να δημιουργηθεί το ρεύμα που φτάνει μέχρι τις μέρες μας με τον σύγχρονο χορό.

Άλλος ιστορικός σταθμός ήταν οι Δελφικές Γιορτές του 1927 και 1930 που διοργάνωσαν ο **Άγγελος Σικελιανός** και η **Εύα Πάλμερ**. Η αναβίωση του αρχαίου δράματος έφερε την αναβίωση του αρχαίου χορού για τα χορικά μέρη. Όπως σαν γλώσσα έχουν καθιερωθεί τα νέα ελληνικά αντί για τα αρχαία στις παραστάσεις, έτσι και στο χορό εγκαταλείφθηκε η ιδέα της ανασύνθεσης των κινήσεων από τις παραστάσεις των αγγείων. Oι χορογράφοι δημιουργούν ελεύθερα,

străini. Zeci sunt spectacolele de dramă antică în fiecare an, cu un număr egal de coregrafii.

Ultimul punct istoric a fost **congresul internațional „Dans și Grecia Antică”**, care a avut loc la Atena în 1991. Zeci de cercetători care au lucrat până atunci izolați au realizat că ei împreună formează masa critică necesară pentru a începe o nouă eră. Atât cercetarea științifică, cât și creația artistică au luat un nou impuls. A fost înființat **Centrul de Dans Dora Stratou, Grupul de studiu al Dansului Antic**, care a devenit centrul unei rețele internaționale. Au început lecții, prelegeri, spectacole, publicații etc.

Hotărâtor a fost faptul că arheologii și istoricii au fost interconectați pentru prima dată cu artiști, coregrafi și profesori de dans. Cunoștințele extinse despre dans din antichitate au alimentat creația. Până atunci, trebuia să alegi între două direcții diferite. În prima se încerca să se reconstruiască dansul antic cu scopul de a dansa cât mai mult posibil ca anticii. În a doua direcție, era folosită doar imaginația. Aceste două direcții au fost unite într-una singură, în care coregrafii obțin material din cercetarea istorică, iar istoricii văd dansul din antichitate prin ochii coregrafilor, pentru a pătrunde mai adânc în el. Aceasta este direcția renașterii, care a devenit predominantă și s-a impus.

Acum, drumul este deschis oricărui coregraf. Nu este ceva nou, bineînțeles, toți marii coregrafi s-au ocupat ocazional cu antichitatea. Diferența este că aceste abordări nu erau stabilite într-un context. Acum, dansul antic grecesc constituie un fel de dans special, cum ar fi baletul, latin, musicalul, tangoul, flamenco și multe altele. Are toate caracteristicile: este predat de profesori specializați, există școli și ansambluri, seminarii, site-uri web, bibliografii, etc.

În această categorie, se înscriu abordări precum acelea ale Isadorei Dankan (în principal în SUA), Ruby Ginner (în special în Marea Britanie și Africa de Sud), François Malkovski (în Franța) și alții care au imaginat Dansul Grecesc Antic și și-au creat drumul propriu. Aceste curente sunt turnate într-un râu care curge în paralel cu celelelalte spre „marea” artei dansului.

Întotdeauna există întrebarea: cât de aproape de dansul antic ar trebui să fie o creație modernă? Poate fi foarte aproape, cunoștințele noastre sunt acum mult mai multe decât în urmă cu un secol, când au început pionierii, arheologia a făcut salturi atât în analizarea informațiilor, cât și în aplicații practice. Există mulți producători de instrumente antice grecești, alții compun muzică în stil antic, alții alegând muzică istorică de la alte popoare, dar alții folosesc pentru compoziție stiluri complet moderne. Îmbrăcămintea este cea mai ușoară parte, hainele pe care le purtau erau mult mai simple decât astăzi. Coafura este

Isadora Duncan

Angelos Sikelianos și Eva Palmer în Grecia.

Eva Palmer, Delfic Festivals, 1930.
Hellenic Literary and Historical Archive
(E.L.I.A. – M.I.E.T.) Photographic Archive.

άλλοτε εμπνεόμενοι από παραδοσιακούς χορούς κι άλλοτε από ξένους. Δεκάδες είναι οι παραστάσεις αρχαίου δράματος κάθε χρόνο, με ισάριθμες χορογραφίες.

Ο τελευταίος istoricós σταθμός ήταν το **διεθνές συνέδριο «Χορός και Αρχαία Ελλάδα»** που έγινε στην Αθήνα το 1991. Δεκάδες ερευνητές που μέχρι τότε λειτουργούσαν απομονωμένοι συνειδητοποίησαν ότι όλοι μαζί συγκροτούν την κρίσιμη μάζα που απαιτείται για να ξεκινήσει μια νέα εποχή. Τόσο η επιστημονική έρευνα όσο και η καλλιτεχνική δημιουργία πήραν νέα ώθηση. **Ιδρύθηκε στο Χοροθέατρο «Δόρα Στράτου» η Ομάδα Μελέτης της Αρχαίας Ορχήσης** που έγινε το επίκεντρο ενός διεθνούς δικτύου. Ξεκίνησαν μαθήματα, διαλέξεις, παραστάσεις, εκδόσεις κ.ά.

Καθοριστικό ήταν το ότι διασυνδέθηκαν για πρώτη φορά οι αρχαιολόγοι και ιστορικοί με τους καλλιτέχνες, χορογράφους και δασκάλους χορού. Η διευρυμένη γνώση για το χορό στην αρχαιότητα τροφοδότησε τη δημιουργία. Μέχρι τότε έπρεπε να διαλέξει κανείς ανάμεσα σε δύο διαφορετικές κατευθύνσεις. Στην πρώτη προσπαθούσε κανείς να ανασυνθέσει τον αρχαίο χορό με στόχο να χορεύει όσο το δυνατόν όπως οι αρχαίοι. Στη δεύτερη χρησιμοποιούσε μόνο τη φαντασία του. Οι δύο αυτές κατευθύνσεις συγχωνεύτηκαν σε μία, όπου οι μεν χορογράφοι παίρνουν υλικό από την ιστορική έρευνα, οι δε ιστορικοί βλέπουν το χορό στην αρχαιότητα με τα μάτια των χορογράφων ώστε να μπαίνουν βαθύτερα σ' αυτόν. Αυτή είναι η κατεύθυνση της αναβίωσης, που απέκτησε δυναμική και καθιερώθηκε.

Τώρα λοιπόν ο δρόμος είναι ανοιχτός για κάθε χορογράφο. Δεν είναι βέβαια αυτό κάτι καινούργιο, όλοι οι μεγάλοι χορογράφοι έχουν κατά καιρούς καταπιαστεί με την Αρχαιότητα. Η διαφορά είναι ότι οι προσεγγίσεις αυτές δεν ήταν εντεταγμένες σε ένα πλαίσιο. Τώρα ο αρχαίος ελληνικός χορός αποτελεί ιδιαίτερο είδος χορού, όπως είναι το μπαλέτο, το λάτιν, το μιούζικαλ, το τάνγκο, το φλαμένκο και τόσα άλλα. Έχει όλα τα χαρακτηριστικά: διδάσκεται από ειδικευμένες δασκάλες, υπάρχουν σχολές και

συγκροτήματα, σεμινάρια, ιστοσελίδες, βιβλιογραφία κλπ. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται προσεγγίσεις όπως της Ιζαντόρα Ντάνκαν (κυρίως στις ΗΠΑ), της Ρούμπυ Τζίννερ (κυρίως σε Μεγάλη Βρετανία και Νότια Αφρική), του Φρανσουά Μαλκοβσκι (στη Γαλλία) κι άλλων που οραματίστηκαν τον Αρχαίο Ελληνικό Χορό και χάραξαν το δικό στους δρόμο. Τα ρεύματα αυτά χύνονται σε ένα ποτάμι που κυλάει παράλληλα με τα άλλα προς τη θάλασσα της τέχνης του χορού.

Τίθεται πάντα το ερώτημα: πόσο κοντά στον αρχαίο χορό θα πρέπει να είναι μια σύγχρονη δημιουργία; Μπορεί να είναι πολύ κοντά, οι γνώσεις μας τώρα είναι πολύ περισσότερες από ότι ήταν πριν έναν αιώνα όταν ξεκινούσαν οι πρωτοπόροι, η αρχαιολογία έχει κάνει άλματα τόσο στην ανάλυση των πληροφοριών όσο και στις πρακτικές εφαρμογές. Υπάρχουν πολλοί κατασκευαστές αρχαίων ελληνικών οργάνων, άλλοι συνθέτουν αρχαιοτροπή

mai exigentă, dacă judecăm după ce vedem pe vase și la sculpturi.

În ceea ce privește textul (pentru că la dansul grec nu lipsește cuvântul) există diferite opțiuni: în greaca antică sau tradus? Al unui scriitor antic sau al unuia mai nou? Cu rimă sau în proză? Coregraful va alege, plasat între cele două extreme. Într-una, face o reprezentare fidelă (pe cât posibil), satisfăcând experții, dar riscând să nu înțeleagă publicul. La celălalt capăt, este departe de modelul (vag), utilizând elemente mai noi, astfel că privitorul va înțelege, dar nu va fi transferat în antichitate, nu va simți particularitățile acesteia.

Asemănătoare sunt opțiunile pentru mișcare: poate rămâne aproape de ceea ce vedem în muzee, poate ignora complet, sau poate rămâne undeva la mijloc. Destinatarii sunt variați: spectatori la spectacole de teatru antic sau la festivaluri, dansatori amatori la cursuri și seminarii, formații mici, care dau spectacole pentru turiști, oamenii de știință care au studiat antichitatea etc. Ceea ce place unui segment de public poate lăsa indiferent un altul. Mai presus de toate, scopul este de a oferi privitorului estetica, viziunea, principiile anticilor despre viață și societate.

Fiecare fel de dans ne poartă într-o anumită țară sau eră și, prin urmare, într-o lume care nu este neapărat cea reală, dar preferăm să ne-o imaginăm. Dansul antic nu ar fi avut nici un motiv să existe dacă nu ne-ar fi transpus în Grecia antică pentru a fi fermecați de ea. Apoi au început căutând în toate adevărul, frumusețea și, mai presus de toate, armonia. În filosofie, politică, știință, sport și așa mai departe există spiritul grecilor antici - nu putea să nu existe în coregrafie.

Notă pentru cititorii din România

La conferința din 1991, România a fost reprezentată de Gabriel Negry, care a făcut o prezentare despre Dansul la Daci.

Coregrafii interesați să-și prezinte lucrările sau să caute înregistrări istorice pot scrie la Centrul de Dans Dora Stratou sau să viziteze <http://www.orchesis-portal.org/>

16/01/2018

μουσική, άλλοι επιλέγουν ιστορικές μουσικές από άλλους λαούς, άλλοι όμως χρησιμοποιούν εντελώς σύγχρονες τεχνοτροπίες για τη σύνθεση. Το ντύσιμο είναι το πιο εύκολο, τα ρούχα που φορούσαν ήταν πολύ πιο απλά από τα σημερινά. Το χτένισμα είναι πιο απαιτητικό αν κρίνουμε από ό,τι βλέπουμε στα αγγεία και στα γλυπτά.

Ως προς το κείμενο (γιατί στον ελληνικό χορό δεν λείπει ο λόγος) υπάρχουν διάφορες επιλογές: στα αρχαία ελληνικά ή μεταφρασμένο; αρχαίου συγγραφέα ή νεότερου; έμμετρο ή πεζό; Ο χορογράφος θα διαλέξει τοποθετούμενος ανάμεσα στα δύο άκρα. Στο ένα κάνει πιστή (όσο γίνεται) αναπαράσταση, ικανοποιώντας τους ειδικούς αλλά διακινδυνεύοντας να μην καταλάβει το κοινό. Στο άλλο άκρο βρίσκεται μακριά από το (αόριστο) πρότυπο χρησιμοποιώντας στοιχεία νεώτερα, οπότε ο θεατής θα καταλάβει μεν αλλά δεν θα μεταφερθεί στην αρχαιότητα, δεν θα νοιώσει τις ιδιαιτερότητές της.

Ανάλογες είναι οι επιλογές στην κίνηση: μπορεί να μείνει

Ruby Ginner

κοντά στα όσα βλέπουμε στα μούσεία, μπορεί να τα αγνοήσει εντελώς, ή μπορεί να μείνει κάπου ανάμεσα. Οι αποδέκτες είναι διάφοροι: θεατές σε παραστάσεις αρχαίου δράματος ή σε φεστιβάλ, ερασιτέχνες χορευτές σε μαθήματα και σεμινάρια, μικρά σχήματα που δίνουν παραστάσεις για τουρίστες, επιστήμονες που έχουν μελετήσει την Αρχαιότητα κλπ. Αυτό που αρέσει σε ένα είδος κοινού μπορεί να αφήνει αδιάφορο κάποιο άλλο. Πάνω απ' όλα το ζητούμενο είναι να δώσει στο θεατή την αισθητική, τις αρχές, τη θεώρηση των αρχαίων για τη ζωή και την κοινωνία.

Το κάθε είδος χορού μάς μεταφέρει σε μια κάποια χώρα, μια εποχή, άρα σε έναν κόσμο που δεν είναι κατ' ανάγκη ο πραγματικός αλλά εμείς έτσι προτιμούμε να τον φανταζόμαστε. Ο

αρχαίος χορός δεν θα είχε λόγο ύπαρξης αν δεν επρόκειτο να

μάς μεταφέρει στην Αρχαία Ελλάδα για να γοητευτούμε από αυτήν. Τότε ξεκίνησαν αναζητώντας σε όλα την αλήθεια, την ομορφιά και πάνω απ' όλα την αρμονία. Στη φιλοσοφία, στην πολιτική, στις επιστήμες, στον αθλητισμό και σε τόσα άλλα υπάρχει διάχυτο το πνεύμα των Αρχαίων Ελλήνων - δεν θα μπορούσε να μην υπάρχει στη χορογραφία.

Σημείωση για τους αναγνώστες

στη Ρουμανία

Στο συνέδριο του 1991 τη Ρουμανία είχε εκπροσωπήσει ο Gabriel Negry που έκανε ανακοίνωση για το χορό στους Δάκες.

Οι χορογράφοι που ενδιαφέρονται να παρουσιάσουν έργα τους ή να αναζητήσουν ιστορικά στοιχεία μπορούν να γράψουν στο Χοροθέατρο «Δόρα Στράτου ή να επισκεφτούν την ιστοσελίδα <http://www.orchesis-portal.org/>

16/01/2018